

Adresseavisen

Foredrag for Akuttnettverket:
Slik dekker vi psykiatri

Camilla Kilnes
Journalist i
Adresseavisen

Fra null omtale til flere saker

Helt siden Vær Varsom-plakaten ble innført i 1936, har det vært en hovedregel i media å ikke omtale selvmord, selvmordsforsøk og psykisk sykdom

Eksempelvis var det ingen av de større avisene som i 1992 omtalte selvmordet til statsminister Gro Harlem Brundtlands sønn.

Å omtale selvmord er et minefelt. Frykten for smitteeffekt er sterk. Men dette har forandret seg

I 2006 ble Vær varsom-plakaten endret

Vær varsom-plakaten punkt 4.9

- *«Vær varsom med omtale av selvmord og selvmordsforsøk. Unngå omtale som ikke er nødvendig for å oppfylle allmenne informasjonsbehov. Unngå beskrivelse av metode eller andre forhold som kan bidra til å utløse flere selvmordshandlinger.»*

Selv mord og selvmordsforsøk har vært tabubelagte temaer.

De senere årene har vi sett større åpenhet på dette området, ikke minst blant pårørende og etterlatte etter selvmord.

Dødsannonser: Han eller hun "valgte å forlate oss" eller "tok sitt eget liv."

I tråd med økt åpenhet i samfunnet er det helt naturlig med økt åpenhet også i mediene.

Stort samfunnsproblem: Hvert år tar rundt 500 nordmenn sitt liv.

Hvem kan redde Emma?

Hva handler saken om?

<https://www.adressa.no/pluss/nyheter/2019/05/08/Hvem-kan-redde-Emma-18992493.ece>

- Jente fra Østlandet kommer for å studere i Trondheim
- Psykiske problemer, finner seg ikke til rette
- Begynner med suicidal adferd – oppsøker bruer
- Bor i kommunal bolig – har tilbud på dagtid
- Er for frisk til å bli tvangsinnlagt
- Får behandling ved Divisjon psykisk helsevern ved St. Olav

Slik startet saken

- Pål jobber til vanlig med krim. I 2016 gikk sakene om Emma i retten. Omtalte det ikke den gang, pga psykiatri-aspektet
- De siste årene har Adresseavisen fått flere henvendelser fra publikum om Emma. Vi fikk et åpent leserbrev høsten 2017. Adresseavisen publiserte ikke brevet den gang
- I starten av 2018 mottok journalist Camilla Kilnes et tips fra en kilde i Ambulansetjenesten.

Hvorfor skal man være forsiktig?

Smitteeffekt – flere kan ta livet sitt

Personvernet – må ta hensyn til Emma, pårørende og hennes eventuelle ettermæle

Selv mord hører i de fleste tilfeller til i den private sfære

Hvorfor skrev vi saken?

Kjære Adressa-leser!

I flere år har redaksjonen visst om jenta som nesten daglig utsetter seg for fare på bruene i Trondheim. Hun har blitt reddet gjentatte ganger av politi, brannfolk og tilfeldig forbipasserende.

I Adresseavisen er vi svært varsomme med å omtale selvmord og selvmordsforsøk fordi dette kan medføre smittefare. Samtidig har pressen et viktig samfunnsoppdrag. Vi skal informere om det som skjer i samfunnet og avdekke kritikkverdige forhold. Da vi i fjor vår bestemte oss for å undersøke saken, var det fordi noe åpenbart har sviktet i omsorgen rundt Emma. Det er ingen tvil om at Emma er et spesielt tilfelle. Det er like fullt vanskelig å akseptere at det ikke finnes tiltak som hjelper.

Det har ikke manglet på forsøkene. Emma har i mange år hatt flere ulike behandlingstilbud innen psykiatrisk helsevern. Problemet er at ingen av disse tiltakene har ført til endring i hennes adferd. I løpet av de fire årene som har gått har dette medført mange andre alvorlige konsekvenser. Tilfældige forbipasserende havner ofte i traumatiske situasjoner der man opplever at liv står på spill, og nødetatene bruker enorme ressurser på redningsaksjoner som til tider lammer annen beredskap.

Vi har derfor valgt, med Emmas samtykke, å fortelle hennes historie. I tillegg til å følge henne tett i det året som er gått, har hun også gitt oss tillatelse til å snakke med psykiatri og helsevesen gjennom å frita dem for taushetsplikt. For Emma er det viktig at hennes historie fortelles. Kanskje den kan føre til at hun får den hjelpen hun trenger, kanskje den kan hjelpe andre. Hun har lest hele saken før den ble publisert.

Hvert år tar rundt 500 nordmenn sitt liv. Mellom 6000 og 8000 personer er årlig i kontakt med helsevesenet etter selvmordsforsøk. Fagfolk med stor kunnskap om selvmord mener medieomtale kan bidra til forebygging hvis det som skrives er presist, skånsomt og gir informasjon om mulighetene for å få hjelp. Derfor bruker vi alltid eksperter på området når vi går inn i denne problematikken. Disse bistår oss med rådgivning når det gjelder både tekst og bildebruk. Like fullt er det alltid sjefredaktøren som tar den endelige beslutningen om hva vi publiserer. Jeg mener dette er en så viktig historie at den må fortelles, ikke minst for Emmas skyld.

Vår rolle er å sette vanskelige problemstillinger på dagsorden. Både slik at enkeltmennesker kan bli sett og få den hjelpen de trenger, men også fordi slike saker skaper utfordringer for samfunnet som helhet. Jeg tror at en åpenhet rundt denne saken og psykiske lidelser generelt kan styrke dialogen om hvordan vi kan hjelpe våre aller mest sårbare.

[Les historien om Emma](#)

Med vennlig hilsen
Kirsti Husby, **sjefredaktør** i Adresseavisen

- Foregår i det offentlige rom
- Fører til stort ressursbruk
- Mange er klar over henne
- Ønske om å hjelpe våre mest sårbare i samfunnet

2014: **22** loggføringer

2015: **290** loggføringer

2016: **313** loggføringer

2017: **394** loggføringer

2018: **615** loggføringer

2019: **214** loggføringer

1848

Antall loggføringer i politiets system på grunn av Emmas adferd.

1

Brevet

I flere år har Adresseavisen fått henvendelser fra publikum om ei jente som utsetter seg for fare på bruer. «Vi er ikke i tvil om at du må ha det forferdelig vondt og vanskelig når du velger å opptre på denne måten. Vi håper inderlig at du får den hjelpen du trenger.», skrev en leser i et åpent leserbrev til den ukjente jenta høsten 2017.

Norske medier er svært forsiktige med å omtale selvmord og selvmordsforsøk, og Adresseavisen publiserte derfor aldri leserbrevet. Men de siste årene har redaksjonen fått stadig flere henvendelser fra folk som har møtt den fortvilte jenta på bruer i Trondheim. Hvem er hun? Får hun den behandlingen hun trenger? I ett år har vi gransket saken gjennom intervjuer, rettsdokumenter, journalinnsikt og gjennomgang av intern statistikk hos redningsetatene. Emma har i tillegg fritatt alle kildene fra taushetsplikten. Hennes behandlere har vurdert Emma som samtykkekompetent. Adresseavisen har også møtt Emma en rekke ganger.

Fra august 2014 til april 2019 har politiet i Trondheim over **1800 loggmeldinger** knyttet til Emma. De fleste på grunn av suicidal adferd.

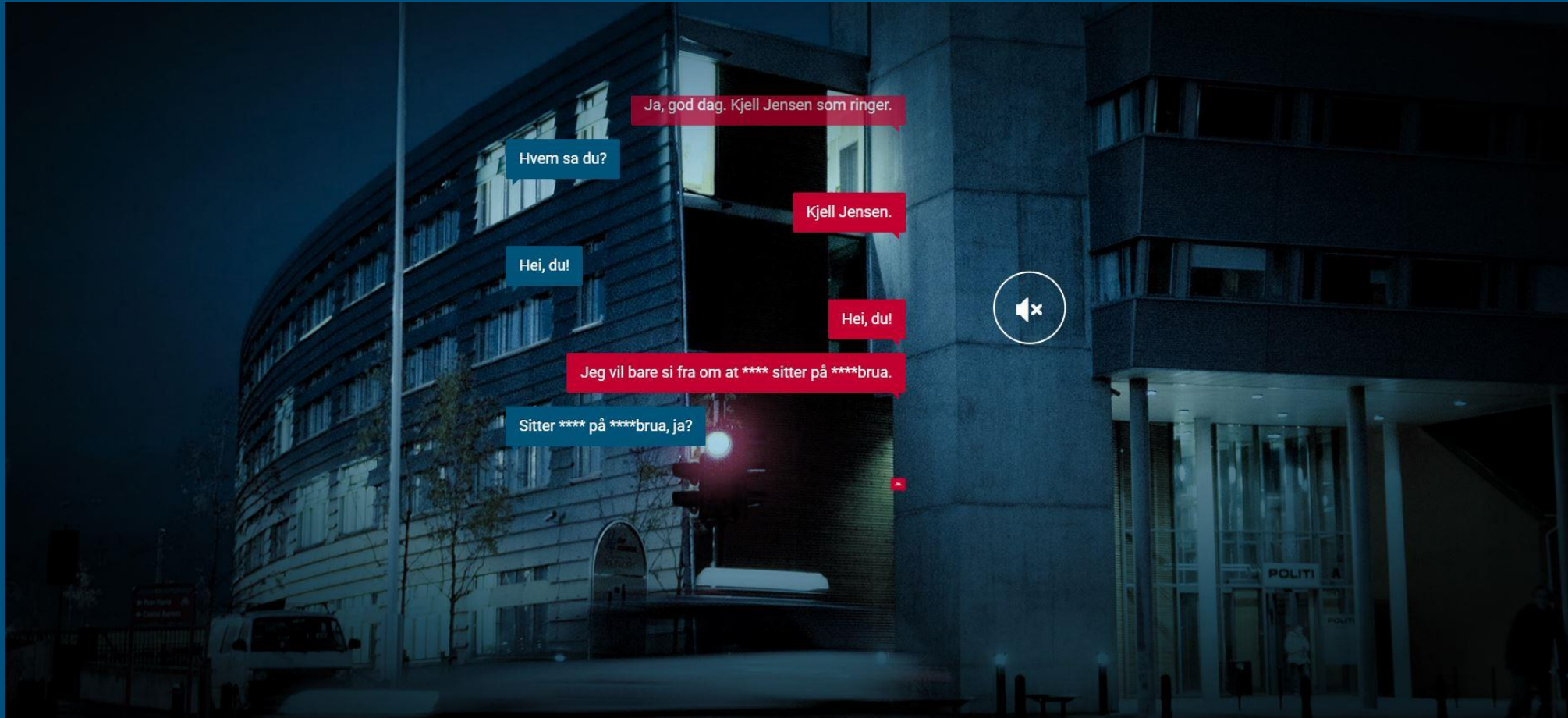
Ambulansetjenesten ved St. Olavs hospital **rykket i 2018 ut 418 ganger** i forbindelse med behov for å ta seg av Emma.

Trøndelag brann- og redningstjeneste (TBRT) har over **400 loggmeldinger** som omhandler «trussel om selvdrap» siden 2014. De antar **Emma står for tre fjerdedeler** av oppdragene.

Digital presentasjon

Digital presentasjon

Papirpresentasjon

Adresseavisen
European Newspaper of the Year

LØRDAG 11-05-2019 // Grunnlagt 1767 // Uke 19 // Nr. 108 // 253. årgang

Løssalg kr 40 | [adressa.no](#)

Rosenborg får damelag - enten de vil eller ikke

Lise Klaveness, direktør i Norges Fotballforbund, er ikke i tvil. Den skarpskoddte juristen skal løfte norsk fotball til nye høyder.

UKEDRESSA

Økonomien stopper Musikkfest

Kultur » side 44 og 45

Kultur » side 46

Hvem kan redde Emma?

Hun er omtalt i politiloggen 1800 ganger. Likevel klarer ingen å forhindre at hun oppsøker bruer. Mental Helse mener hjelpeapparatet må tenke utenfor boksen for å hjelpe Emma (26).

UKEDRESSA og nyhet » side 6 og 7

Ses seg av henne: Hilde Thores Heggenlund (S), Jørgen Brønnvold og Ronato Wizaat. Kant møtte Emma 10. april 2018. De fikk henne i sikkerhet og ringte redningstjenesten. Foto: MARIANN DYVEDALH.

Oppfordrer sykehus-ansatte til å ta mestling-vaksine

Andreas Radtke ved St. Olav.

Nyhet » side 8 og 9

Kahoot! blir matte-lærere

Gründerne kjøper spillskap for 157 millioner, og frir til elevene.

Økonomi » side 22 og 23

Omkom i arbeidsulykke

Nyhet » side 14

Annonser // Jobb // Tjenester // Kunngjøringer

Kundeservice 464 07200 // [kundeservice@adresseavisen.no](#)

6 | **NYHETER** | Lørdag 11. mai 2019 | **Adresseavisen**

» Emma er omtalt i politiloggen 1800 ganger

Påfallende sak: Mental helse forteller at Emma-saken går inntrykk. Landsleder Arild har ikke hørt om en sak med lignende omfang. FOTO: MARIANN DYVEDALH.

»Trendelenburg – Hjelpeapparatet må tenke utradisjonelt i Emma-saken

«Dette er en trist sak som når meg dypt inn i hjertet, sier landslederen for Mental helse.

hun blitt satt i politiloggen. Om lag 850 av disse 1800 oppdragene dreier seg om brannskilting. Bare på én av brannskiltingene har politiet registrert 497 oppdrag knyttet til 26-åringen.

«Jeg tenker at i denne saken må spesialisthelsetjenesten, kommunene og politiet inngå et samarbeid hvor de går utendørs boksen og tenker utradisjonelt for å hjelpe henne. Jeg tror de bør finne personer som har kunnskap til Emma og oppgi en god relasjon med henne - slik at det kan formidles klart og tydelig hva som kan gjøres med hennes situasjon, sier Arild, og legger til: Vi ser at personer med ulike diagnoser faller mellom stoler, sier hun.

«Det er utrolig at det i løpet av så mange år ikke har vært mulig å finne gode løsninger for Emma, sier Arild, landsleder for Mental helse.

Emma (26) har nesten daglig de siste fire årene utsett seg selv for fare ved å oppsøke bruer i Trondheim. Iles ble rapportert i Ukedressa. Trendelenburg politidistrikt har over 1800 tatte beringer om Emma i sitt operativsystem. 267 ganger har hun blitt tatt på bruer.

«Inngå samarbeid Emma har en enestående ustabilt personlighetsforstyrrelse. Hun oppgir seg med angst og depresjon.

«Jeg har aldri hørt om en sak med lignende omfang.

Arild, landsleder for Mental helse

Spennende lederrolle i et marked og en bransje i sterk utvikling.

MARKEDSSJEF

Som markedsjef vil du ha ansvar for selskapskrets tilrettelegging og et sterkt overordnet personalsansvar. Du liker å jobbe nært egen organisasjon og gjennom synlighet og godt lederskap skaper du trovning hos både ansatte, kunder og leverandører. Du skal lede og koordinere eget salgsteam på ca. 15 medarbeidere. Du er forhandlingsvillig, har ledererfaring, god økonomiforståelse og gjerne høyere relevant utdanning. Dette vil sammen med personlige egenskaper bli viktig i utvelgelsen. Du stiller i selskapsledelsen og rapporterer til administrerende direktør.

For ytterligere informasjon søknad og for søke på stillingen, se [www.headvisor.no](#). Du kan også kontakte vår rådgiver i Headvisor AS: Lene Jøsses Arnesen, tlf. 800 80 000 eller administrerende direktør i Headvisor AS: Lene Jøsses Arnesen, tlf. 800 80 000. Headvisor AS er et medlem av Headvisor AS. Headvisor AS er et medlem av Headvisor AS. Headvisor AS er et medlem av Headvisor AS.

Adresseavisen | Lørdag 11. mai 2019 | **NYHETER** | 7

- Fryktelig vond sak

Historien om Emma har ført til stort engasjement blant Adresseavisens lesere.

Adresseavisen har publisert onsdag saken om psykisk syk Emma (26) på adressa.no. Nesten daglig de siste fire årene har hun utsett seg selv for fare ved å oppsøke bruer i Trondheim.

Fryktelig vond sak. Adresseavisen har uttrykt stor bekymring for trafikksikkerhet og forberedende som har ført opp situasjonen med Emma. Mange av de som har møtt 26-åringen beskrives som svært preget etter opplevelsen.

Adresseavisen har mottatt henvendelser fra lesere etter at historien om Emma ble kjent. Flere forteller om møtene de har hatt med Emma på bruer.

«Jeg har stoppet og pratet med henne mange ganger de siste fire årene. Jeg vil bare så gjerne at hun skal få det bedre, skriver en leser på Facebook.

«Jeg tenker at i denne saken må spesialisthelsetjenesten, kommunene og politiet inngå et samarbeid hvor de går utendørs boksen og tenker utradisjonelt for å hjelpe henne. Jeg tror de bør finne personer som har kunnskap til Emma og oppgi en god relasjon med henne - slik at det kan formidles klart og tydelig hva som kan gjøres med hennes situasjon, sier Arild, og legger til: Vi ser at personer med ulike diagnoser faller mellom stoler, sier hun.

«Det er utrolig at det i løpet av så mange år ikke har vært mulig å finne gode løsninger for Emma, sier Arild, landsleder for Mental helse.

Emma (26) har nesten daglig de siste fire årene utsett seg selv for fare ved å oppsøke bruer i Trondheim. Iles ble rapportert i Ukedressa. Trendelenburg politidistrikt har over 1800 tatte beringer om Emma i sitt operativsystem. 267 ganger har hun blitt tatt på bruer.

«Inngå samarbeid Emma har en enestående ustabilt personlighetsforstyrrelse. Hun oppgir seg med angst og depresjon.

«Jeg har aldri hørt om en sak med lignende omfang.

Arild, landsleder for Mental helse

Tordenskioldshage
LADÉ ALLE 73

Velkommen til vårt visningslokale hver tirsdag kl. 17.00 - 18.00

BYGG E
Kommune for salg

Fredrik Johnson
Fredrik.Johnson@dnbeind.no
+47 414 05 111

DNB Eiendom

Oppdag lukten av sø og smaken av storby
— oppdag ditt nye hjem i Tordenskioldshage.

47-åring knivdrepte Cathrine - dømt til behandling for tredje gang

Sor-Trøndelag tingrett mener at den drapstiltalte 47-åringen var strafferettslig utilregnelig da han drepte Cathrine Sand (39) i leiligheten på Lademoen.

Felaktmyrderigheten mente at 47-åringen måtte dømmes til tvungen psykiatri heller enn for å ha drept Cathrine Sand. Mandag kom dommen. FOTO: POLITET

WAGNER

Datteren ble drept i Trondheim: - Hun kommer aldri tilbake, men jeg har et håp

39 år gamle Cathrine Sand var et oppegående idrettsjente. Hennes liv endte i en sliten leilighet på Lademoen. Faren mener drapet er konsekvensen av grov systemsvikt i psykiatrien.

Sunnar Sand er faren til Cathrine Sand (39) som ble drept i en leilighet på Lademoen. Han har akkurat et innlegg om saken hvor han blant annet er kritisk til psykiatrien. FOTO: CHRISTINE SCHAFTE

Cathrine ble drept i Trondheim - nå beklager St. Olav

I oktober 2019 ble 39 år gamle Cathrine Sand knivdrept i en kommunal bolig på Lademoen. Statens helsetilsyn mener St. Olavs hospital sviktet på flere punkter i forkant av drapet - begått av en mann som var psykotisk.

Cathrine ble knivstukket i sofaen til høyre i leiligheten på Lademoen. Nå har St. Olav fått kritikk fra Statens helsetilsyn. FOTO: POLITET

Da politiet skulle vurdere å etterforske sykehuset, var det allerede for sent

Efter drapet på Cathrine Sand (39) i 2019 fikk St. Olavs hospital kraftig kritikk av Statens helsetilsyn. Da politiet nylig skulle vurdere å starte etterforskning av sykehuset, var saken foreldet.

En 60 år gammel mann ble høsten 2020 dømt til tvungen psykiatri heller enn etter drapet på Cathrine Sand. Da politiet nylig skulle vurdere å starte etterforskning av sykehuset, var saken foreldet. FOTO: TORBJØRN

WAGNER

Høsten 2019: Drap i Trondheim

Stig Ola ble funnet død – drapssiktet nekter straffskyld

Politiet frykter at bevis kan bli ødelagt dersom mannen som er siktet for drap, blir løslatt.

TEKNIKERE: Politets krimteknikere på stedet hvor en mann ble drept 15. mai. FOTO: VLAVO JORDEN

Angrep sykepleier på Østmarka – tre måneder senere skal han ha drept Stig Ola

Sykepleieren fryktet for livet sitt da pasienten i 50-årene utøvde volden. Saken ble ikke politianmeldt før i sommer. I mellomtiden hadde han blitt siktet for drapet på Lademoen.

Det var her ved akuttaksjonen ved Østmarka en sykepleier ble angrepet av den nå drapsliktede mannen i februar. FOTO: ROBERT SØREN

CAMILLA KILNES

📞 906 91 350

PÅL SOLBERG

📞 986 20 134

YARHUSE

Siktet ønsket å komme ut av tvungent psykisk helsevern for drapet

Mannen i 50-årene som er siktet for drap på Lademoen 15. mai ombestemte seg og trakk kravet.

Politets etterforskere på stedet lørdag morgen. FOTO: OLA RINGDAL

CAMILLA KILNES

📞 906 91 350

PÅL SOLBERG

📞 986 20 134

YARHUSE

Ringte helsevesenet om kutt i en finger mens han hadde en død mann på sofaen

Mannen i 50-årene møtte nylig i retten for å bli utskrevet fra tvungent psykisk helsevern. Siste gang helsevesenet opphevet en tvangsinleggelse, skal mannen ha begått drap.

Tre måneder før drapet på Lademoen gikk den siktede til angrep på en sykepleier på Østmarka. FOTO: VLAVO JORDEN

Våren 2021: Drap i Trondheim

Når noen blir drept, er det vår rolle å stille spørsmål og å finne årsaker til at det kunne skje

Det blir også dermed relevant å se på om drapet kunne vært unngått og hva man kan lære